

Initiatiefvoorstel herstel historische gevelreclames

In Tilburg is de laatste jaren meer aandacht gekomen voor de eigen historie. Door het verhaal van Tilburg te vertellen, bijvoorbeeld door projecten onder de noemer van Erfgoed Tilburg. Er zijn bovendien meer gebouwen als monument aangewezen en er is meer bewustwording dat ons verleden zichtbaar moet zijn en blijven.

Onderdeel van dit proces zijn enkele historische gevelreclames of muurreclames die de laatste jaren in de stad zijn opgeknapt. Een gevelreclame of muurreclame is een in het verleden aangebrachte promotie voor goederen of diensten voor een ondernemer die destijds in Tilburg gevestigd was of de producten of diensten aan de man bracht.

Opgeknapt zijn bijvoorbeeld de historische gevelreclame bij café Zomerlust, de Serva-reclame aan de Hoevenseweg, de Kinderwagenreclame aan de Tuinstraat/Laagstraat of 'Ze Zijn Er' in de Noordstraat. De renovatie van dit soort gevelreclames komt van onderop, vaak van bewoners of eigenaren.

Cees van Raak schreef in 2006 een mooi boekje met de titel 'Stadslezen, teksten op straat in Tilburg' waarin hij onder meer stil staat bij historische muurreclames, jaarstenen, gedenkstenen, stadsgedichten. Dit is geen volledige inventarisatie, maar wel het meest complete gebundelde overzicht.

Tilburg heeft als gemeente een eigen plicht om de historie levend en zichtbaar te maken en te houden. De PvdA fractie heeft daarom een aanvullend onderzoekje gedaan, waarbij enkele extra historische gevelreclames zijn gevonden.

Een aantal reclames dat nog werd genoemd in het boekje van Cees van Raak is overigens ondertussen verdwenen. Hieruit blijkt maar weer eens hoe kwetsbaar deze zijn voor sloop of verval. De historische gevelreclames zijn op dit moment niet beschermd, tenzij het een gebouw met monumentenstatus betreft. Een eigenaar kan hierdoor een pand slopen of –bij wijze van spreken– een dergelijke reclame overschilderen.

Uit de PvdA-inventarisatie blijkt dat heel concreet tien historische gevelreclames op het punt staan te verdwijnen of aan het verloederen zijn. Deze zijn opgenomen in bijlage 1. Wij willen het College oproepen zich extra in te spannen voor heel concreet deze gevelreclames.

Het opknappen van een gevelreclame kost gemiddeld 2.500 euro. Omdat het opknappen relatief goedkoop is, vergt het een kleine investering met een groot resultaat.

Er sluiten geen subsidieregelingen goed aan op de wens deze historische reclames op te knappen. De algemene monumentensubsidie rept met geen woord over gevelreclames en dekt slechts een klein stukje van de kosten en enkel voor eigenaren van gemeentelijke monumenten en/of cultuurhistorisch waardevolle panden in beschermde stadsgezichten. De pas ingestelde 'gevelopknapsubsidie' geldt alleen voor panden in de Stadskern, de Goirkestraat/Wilhelminapark, de Sint Josephstraat en de Korvelseweg, terwijl een aantal gevelreclames buiten dit gebied liggen.

Wie op de website tilburg.nl of via google zoekt op woorden als 'gevelreclame', 'Tilburg', 'subsidie' of andere combinaties vindt momenteel geen informatie over (financiële) ondersteuning door de

gemeente. Dat heeft tot gevolg dat initiatiefnemers vaak een lange weg afleggen voordat ze op de juiste plaats komen binnen de ambtelijke organisatie.

Hoe mooi een opgeknapte gevelreclame kan zijn is te zien aan de hand van enkele voorbeelden in bijlage 2.

De PvdA fractie doet vier voorstellen om historische gevelreclames te behouden voor de stad:

1. Verhoog de subsidie om een historische gevelreclame op te knappen gedurende drie jaar (2019-2020-2021) tot 100% met een maximum van 2.500 euro per geval. Reserveer 30.000 euro van de bestaande monumentensubsidie en/of de gevelopknapsubsidie voor deze regeling.
2. Verbeter de communicatie over en de vindbaarheid van deze subsidieregeling via promotie in de stadspagina's van de Tilburgse Koerier en door betere plaatsing en meer toelichting op de website tilburg.nl. Vermeld daarbij een contactpersoon binnen de gemeentelijke organisatie.
3. Onderzoek of een beschermde status, bijvoorbeeld als gemeentelijk monument, mogelijk is voor de panden met historische gevelreclames, zodat er niet nog meer verdwijnen. Gebruik voor een inventarisatie van panden die mogelijk in aanmerking komen het boekje van Cees van Raak uit 2006 en de voorbeelden van de PvdA.
4. Benader actief de eigenaren van de tien panden van de in de bijlage 1 genoemde historische gevelreclames om deze op korte termijn te laten opknappen. Ontzorg de eigenaren daarbij maximaal. Laat het initiatief voor deze tien gevelreclames dus niet van onderop komen, maar neem als gemeente de regie. Uiteraard is medewerking en toestemming een vereiste om tot opknappen over te kunnen gaan.

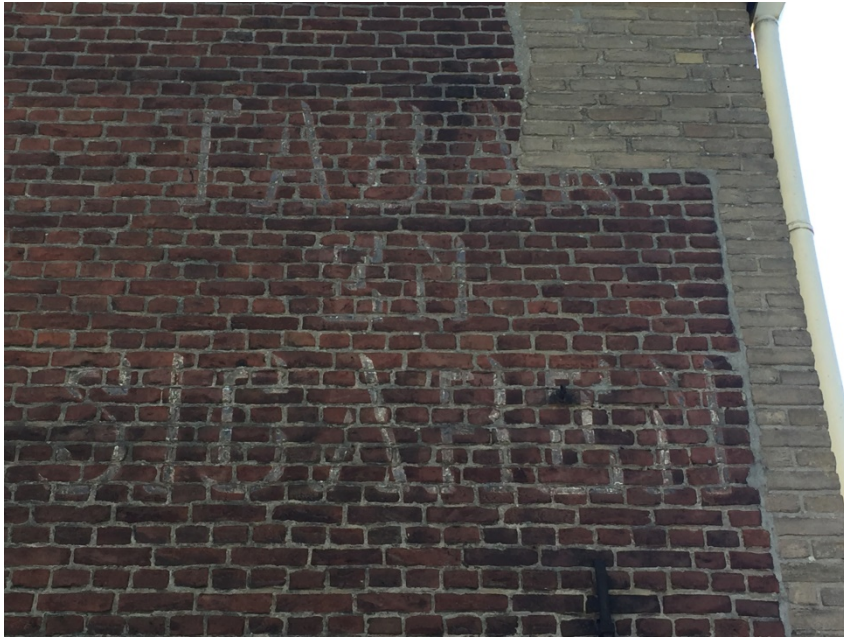
Bijlage 1 De tien gevelreclames die dreigen te verdwijnen

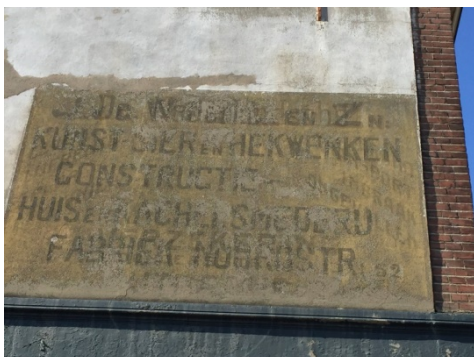
1. Tekst: Bouwbedrijf Wim Dusée, tel 20477
Adres: Joost van de Mortelstraat (ingang naast nummer 4)

2. Tekst: Allen soorten meubelen cocos en tapijten
Adres: Meelstraat 18

3. Tekst: Tabak en sigaren
Adres: St. Annastraat 22

4. Tekst: De Nederlandsche / kunst- sier en hekwerken / constructie / huis en kachelsmederij / verzekeringen / fabriek / noordstr: 52
Adres: Poststraat 52

5. Tekst: J. v. Dulmen en zoon wollenstoffenhandel
Adres: Karrestraat 24

6. Tekst: W de Bont Hendriks / Vischhandel
Adres: Telefoonstraat 38

7. Tekst: cafe restaurant de roode haan
Adres: Wilhelminapark 42

8. Tekst: H. meijns van gorp / radio / electriciteit / ijzerwaren
Adres: Goirkestraat 52

9. Tekst: Johannus Donders Heeren En Dameskleding
Adres: Nieuwlandstraat 11

10. Tekst: Het Modehuis
Adres: Nieuwlandstraat 2

Bijlage 2 Succesvolle gevelreclames

Enkele voorbeelden van mooi opgeknapte muurreclames:

Bijlage 3 Links

Zie voor meer informatie over de opgeknapte gevelreclames:

<https://www.bd.nl/stadsgezicht-tilburg/video-zomerkunst-te-zomerlust~a18ff4c2/>

<https://www.bd.nl/stadsgezicht-tilburg/piushaven-historische-serva-reclame-wordt-opgelapt~a8e0db49/>

<https://www.bd.nl/stadsgezicht-tilburg/kinderwagens-weer-een-historische-gevelreclame-opgeknapt~a6874389/>

<https://www.bd.nl/stadsgezicht-tilburg/straatbeeld-ze-zijn-er~a55416b0/>

<https://www.bd.nl/stadsgezicht-tilburg/zoektocht-naar-de-verloren-gevelreclame-van-de-nieuwlandstraat-in-new-york-loopt-het-spoor-doodenquot~adfb036d/>

<https://www.bd.nl/tilburg-e-o/mysterie-verdwenen-gevelreclame-nieuwlandstraat-opgelost-binnenkort-wordt-ie-opgeknapt~a5cd2006/>

Initiatief Tine januari 2014: <https://www.bd.nl/stadsgezicht-tilburg/knap-historische-gevelreclames-tilburg-op~a15d3334/>

Diverse steden (Amsterdam, Groningen, Den Haag, Leeuwarden, Kampen, Harlingen, Nijmegen en Valkenburg) gingen ons al voor en de landelijke stichting voor cultureel erfgoed 'Tekens aan de Wand' staat met raad en daad klaar voor advies.

Voorbeelden in Valkenburg: http://www.teekensaandewand.nl/afb.htm?_sp=04350f6a-397b-45bf-8a35-8a0dfbd583ea.1541837913032

http://www.teekensaandewand.nl/?_sp=04350f6a-397b-45bf-8a35-8a0dfbd583ea.1541838285362